

Energa

**Grupa
Kapitałowa
ENERGA SA**

**Skrócone śródroczne
skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
zgodne z MSR 34
za okres 9 miesięcy
zakończony dnia
30 września 2017 roku**

SPIS TREŚCI

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT	3
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	7
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	9
1. Informacje ogólne	9
2. Skład Grupy oraz jego zmiany	9
3. Skład Zarządu jednostki dominującej	12
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	12
5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	12
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	13
7. Istotne zasady rachunkowości	13
8. Objasnienia dotyczące sezonowości i cykliczności działalności w prezentowanym okresie	14
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH	14
9. Segmenty działalności	14
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	17
10. Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartość firmy	17
11. Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości firmy	17
12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19
13. Zysk przypadający na jedną akcję	19
14. Dywidendy	19
15. Rezerwy	20
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	22
16. Instrumenty finansowe	22
POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	29
17. Zobowiązania inwestycyjne	29
18. Informacja o podmiotach powiązanych	29
19. Aktywa i zobowiązania warunkowe	30
20. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy	30
21. Istotne zdarzenia, jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy	30

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT

	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży	2 520	7 717	2 436	7 373
Koszt własny sprzedaży	(2 183)	(6 434)	(1 957)	(6 387)
Zysk brutto ze sprzedaży	337	1 283	479	986
Pozostałe przychody operacyjne	48	144	28	81
Koszty sprzedaży	(84)	(256)	(81)	(243)
Koszty ogólnego zarządu	(76)	(238)	(76)	(240)
Pozostałe koszty operacyjne	(54)	(107)	(37)	(200)
Przychody finansowe	(3)	73	5	47
Koszty finansowe	(82)	(222)	(56)	(222)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	9	17	(19)	(60)
Zysk lub strata brutto	95	694	243	149
Podatek dochodowy	(24)	(135)	(53)	(75)
Zysk lub strata netto za okres	71	559	190	74
Przypadający na:				
Właścicieli jednostki dominującej	68	552	190	71
Udziały niekontrolujące	3	7	-	3
Zysk lub strata na jedną akcję (w złotych)				
- podstawowy	0,16	1,33	0,46	0,17
- rozwodniony	0,16	1,33	0,46	0,17

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Okres 3 miesiące zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 3 miesiące zakończony 30 września 2016 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Wynik netto za okres	71	559	190	74
<i>Składniki, które nigdy nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty</i>	1	(13)	-	20
Zyski i straty aktuarialne z tytułu programów określonych świadczeń	2	(16)	(1)	24
Odroczony podatek dochodowy	(1)	3	1	(4)
<i>Składniki, które w przyszłości mogą zostać przeklasyfikowane na zyski lub straty</i>	(3)	(46)	8	27
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	1	(3)	(2)	2
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(5)	(53)	11	31
Odroczony podatek dochodowy	1	10	(1)	(6)
Inne całkowite dochody netto	(2)	(59)	8	47
Całkowite dochody razem	69	500	198	121
Przypadające na:				
Właścicieli jednostki dominującej	66	493	198	118
Udziały niekontrolujące	3	7	-	3

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
AKTYWA		
Aktywa trwałe		
Rzeczowe aktywa trwałe	12 875	13 053
Aktywa niematerialne	364	383
Wartość firmy	15	26
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	771	390
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	345	396
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	134	166
Pozostałe aktywa długoterminowe	104	101
	14 608	14 515
Aktywa obrotowe		
Zapasy	252	472
Należności z tytułu podatku dochodowego	40	111
Należności z tytułu dostaw i usług	1 691	1 947
Inwestycje w portfel aktywów finansowych	-	2
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	205	15
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 437	1 471
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	268	198
	5 893	4 216
SUMA AKTYWÓW	20 501	18 731

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (kontynuacja)

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
PASYWA		
Kapitał własny		
Kapitał podstawowy	4 522	4 522
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	1	4
Kapitał rezerwowy	1 018	1 018
Kapitał zapasowy	1 433	728
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	(2)	41
Zyski zatrzymane	2 222	2 464
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej	9 194	8 777
Udziały niekontrolujące	47	40
	9 241	8 817
Zobowiązania długoterminowe		
Kredyty i pożyczki	2 813	3 086
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	4 706	2 639
Rezerwy długoterminowe	573	578
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	588	593
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje długoterminowe	504	515
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	24	6
	9 208	7 417
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	663	811
Bieżąca część kredytów i pożyczek	347	334
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	74	78
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	3	3
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje	143	170
Rezerwy krótkoterminowe	376	711
Pozostałe zobowiązania finansowe	166	157
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	280	233
	2 052	2 497
Zobowiązania razem	11 260	9 914
SUMA PASYWÓW	20 501	18 731

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej								Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał rezerwowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	
Na dzień 1 stycznia 2017	4 522	4	1 018	728	41	2 464	8 777	40	8 817
Zyski i straty aktuarialne z tytułu programów określonych świadczeń	-	-	-	-	-	(13)	(13)	-	(13)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	(3)	-	-	-	-	(3)	-	(3)
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-	-	-	-	(43)	-	(43)	-	(43)
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	552	552	7	559
Suma całkowitych dochodów za okres	-	(3)	-	-	(43)	539	493	7	500
Podział zysków/ pokrycie straty lat ubiegłych	-	-	-	705	-	(705)	-	-	-
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	(79)	(79)	-	(79)
Zmiany w posiadanych udziałach	-	-	-	-	-	3	3	-	3
Na dzień 30 września 2017 (niebadane)	4 522	1	1 018	1 433	(2)	2 222	9 194	47	9 241
Na dzień 1 stycznia 2016	4 522	-	447	661	6	3 134	8 770	44	8 814
Zyski i straty aktuarialne z tytułu programów określonych świadczeń	-	-	-	-	-	20	20	-	20
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	2	-	-	-	-	2	-	2
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-	-	-	-	25	-	25	-	25
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	71	71	3	74
Suma całkowitych dochodów za okres	-	2	-	-	25	91	118	3	121
Podział zysków/ pokrycie straty lat ubiegłych	-	-	571	67	-	(638)	-	-	-
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	(203)	(203)	-	(203)
Na dzień 30 września 2016 (niebadane)	4 522	2	1 018	728	31	2 384	8 685	47	8 732

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) brutto	694	149
Korekty o pozycje:		
Udział w (zysku)/ stracie jednostek wykazywanych metodą praw własności	(17)	60
(Zyski)/ straty z tytułu różnic kursowych	(35)	3
Amortyzacja	731	704
Odsetki i dywidendy, netto	219	183
(Zysk)/ strata na działalności inwestycyjnej, w tym odpis wartości firmy	17	459
Zmiany pozycji kapitału obrotowego:		
Zmiana stanu należności	268	(104)
Zmiana stanu zapasów	219	(180)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(99)	(185)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(150)	(139)
Zmiana stanu rezerw	(359)	265
	1 488	1 215
Podatek dochodowy	(5)	(164)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 483	1 051
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	10	16
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	(862)	(1 152)
Założenie lokat powyżej 3 m-cy	(127)	-
Sprzedaż jednostek uczestnictwa w funduszu ENERGA Trading	2	320
Sprzedaż jednostki zależnej	43	-
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	(217)	(364)
Pozostałe	(6)	3
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 157)	(1 177)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	2 313	350
Splata zaciągniętego zadłużenia	(257)	(521)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(232)	(578)
Dywidendy wypłacone	-	(203)
Odsetki zapłacone	(180)	(180)
Pozostałe	2	(7)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	1 646	(1 139)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 972	(1 265)
Środki pieniężne na początek okresu	1 464	1 658
Środki pieniężne na koniec okresu	3 436	393

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE**1. Informacje ogólne**

Grupa Kapitałowa ENERGA SA („Grupa”) składa się z **ENERGA Spółka Akcyjna** („jednostka dominująca”, „Spółka”) z siedzibą w Gdańsku i jej spółek zależnych (patrz nota 2). Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku oraz zawiera odpowiednie dane porównawcze.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000271591. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 220353024.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej,
2. wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej,
3. obrót energią elektryczną.

Na dzień 30 września 2017 roku podmiotem kontrolującym Spółkę oraz jednostką dominującą najwyższego szczebla Grupy Kapitałowej ENERGA SA jest Skarb Państwa.

2. Skład Grupy oraz jego zmiany**2.1. Skład Grupy na koniec okresu sprawozdawczego**

Na dzień 30 września 2017 roku w skład Grupy wchodzi ENERGA SA oraz następujące spółki zależne:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział % Grupy w kapitale zakładowym na dzień	
				30 września 2017	31 grudnia 2016
Segment Dystrybucja					
1	ENERGA-OPERATOR SA	Gdańsk	dystrybucja energii elektrycznej	100	100
2	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja Elbląg Sp. z o.o.	Elbląg	eksploatacja sieci	100	100
3	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja Gdańsk Sp. z o.o.	Gdańsk	eksploatacja sieci	100	100
4	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja Kalisz Sp. z o.o.	Kalisz	eksploatacja sieci	100	100
5	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja Płock Sp. z o.o.	Płock	eksploatacja sieci	100	100
6	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	eksploatacja sieci	100	100
7	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja Toruń Sp. z o.o.	Toruń	eksploatacja sieci	100	100
8	ENERGA-OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o.	Koszalin	techniczna obsługa odbiorców	100	100
9	Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego ENBUD Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	wykonawstwo i projektowanie	100	100
10	Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne Sp. z o.o.	Kalisz	wykonawstwo i projektowanie	100	100
11	ZEP - Centrum Wykonawstwa Specjalistycznego Sp. z o.o.	Płock	wykonawstwo i projektowanie	100	100
12	Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o.	Koszalin	wykonawstwo i projektowanie	100	100
13	ENERGA-OPERATOR Logistyka Sp. z o.o.	Płock	logistyka i zaopatrzenie	100	100
Segment Sprzedaż					
14	ENERGA-OBROT SA	Gdańsk	obrot energią elektryczną	100	100
15	ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.	Gdańsk	obsługa klienta	100	100
16	ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	Sopot	usługi oświetlenia	100	100

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział % Grupy w kapitale zakładowym na dzień	
				30 września 2017	31 grudnia 2016
17	ENERGA SLOVAKIA s.r.o.	Bratysława	obróć energią elektryczną	100	100
18	EOB PGK1 Sp. z o.o.	Gdańsk	finansowa działalność usługowa	100	100
19	EOB PGK2 Sp. z o.o.	Gdańsk	finansowa działalność usługowa	100	100
Segment Wytwarzanie					
20	ENERGA Wytwarzanie SA	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	100
21	ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	Ostrołęka	wytwarzanie energii	89,64	89,64
22	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	Elbląg	wytwarzanie energii	100	100
23	ENERGA Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	Ostrołęka	dystrybucja energii ciepłej	100	100
24	ENERGA Serwis Sp. z o.o.	Ostrołęka	usługi serwisowo-remontowe	94,81	94,81
25	ENERGA Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	Kalisz	dystrybucja energii ciepłej	91,24	91,24
26	ENERGA Invest SA ¹	Gdańsk	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	100	100
27	AEGIR 4 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	100
28	Elektrownia CCGT Gdańsk Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	100	100
29	Elektrownia CCGT Grudziądz Sp. z o.o.	Grudziądz	wytwarzanie energii	100	100
Segment Pozostałe					
30	ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Gdańsk	usługi księgowo, kadrowo-płacowe i administracyjne	100	100
31	ENERGA Finance AB (publ)	Sztokholm	działalność finansowa	100	100
32	ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Gdańsk	teleinformatyka	100	100
33	RGK Sp. z o.o.	Gdańsk	działalność finansowa i zarządzanie nieruchomościami	100	100
34	Enspirion Sp. z o.o.	Gdańsk	organizacja i zarządzanie rozwojem innowacyjnych projektów energetycznych	100	100
35	ENSA PGK1 Sp. z o.o.	Gdańsk	finansowa działalność usługowa	100	100
36	ENSA PGK2 Sp. z o.o.	Gdańsk	finansowa działalność usługowa	100	100
37	ENERGA Ochrona Sp. z o.o. (poprzednio ENSA PGK3 Sp. z o.o.) ²	Gdańsk	finansowa działalność usługowa	100	100
38	ENSA PGK4 Sp. z o.o.	Gdańsk	finansowa działalność usługowa	100	100
39	ENSA PGK5 Sp. z o.o.	Gdańsk	finansowa działalność usługowa	100	100
40	ENSA PGK6 Sp. z o.o.	Gdańsk	finansowa działalność usługowa	100	100

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział % Grupy w kapitale zakładowym na dzień	
				30 września 2017	31 grudnia 2016
41	ENSA PGK7 Sp. z o.o.	Gdańsk	finansowa działalność usługowa	100	100
42	ENSA PGK8 Sp. z o.o.	Gdańsk	finansowa działalność usługowa	100	100

¹ W dniu 12 października 2017 roku został dokonany wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym dot. połączenia spółki ENSA PGK1 Sp. z o.o. (spółka przejmująca) ze spółką ENERGA Invest SA (spółka przejmowana), obecna nazwa spółki to ENERGA Invest Sp. z o.o.

² W dniu 27 października 2017 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowano zmianę firmy spółki ENSA PGK3 Sp. z o.o. na ENERGA Ochrona Sp. z o.o.

Dodatkowo na dzień 30 września 2017 roku Grupa posiada udziały we wspólnych przedsięwzięciach - Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. („PGG”), Elektrownia Ostrołęka SA oraz w jednostce stowarzyszonej - Polimex-Mostostal S.A. („Polimex”) (patrz opis w nocie 2.2.).

2.2. Zmiany w składzie Grupy w okresie sprawozdawczym

2.2.1. Polska Grupa Górnicza

W dniu 31 marca 2017 roku spółka zależna ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. zawarła umowę inwestycyjną („Umowa”) określającą warunki inwestycji finansowej w Polską Grupę Górniczą Sp. z o.o. („PGG”).

Stronami Umowy Inwestycyjnej są ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., Enea S.A., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGNiG TERMIKA S.A., Węglkokoks S.A., Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o., Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (zwani dalej łącznie „Inwestorami”) oraz PGG.

Nowa Umowa zmienia i uzupełnia warunki realizacji inwestycji dotychczasowych wspólników w PGG określone w pierwszej umowie inwestycyjnej zawartej między dotychczasowymi wspólnikami i spółką w dniu 28 kwietnia 2016 roku.

Transakcja zakłada dokapitalizowanie PGG przez Inwestorów (z wyłączeniem spółki Węglkokoks S.A. i Funduszu Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych) na łączną kwotę 1 mld zł w trzech transzach.

W ramach nowej umowy Grupa zobowiązała się do objęcia nowych udziałów o łącznej wartości nominalnej 100 mln zł w zamian za wkład pieniężny, w trzech transzach:

- w kwietniu 2017 roku - 50 mln zł (podwyższenie zrealizowano),
- w czerwcu 2017 roku - 20 mln zł (podwyższenie zrealizowano),
- w I kwartale 2018 roku - 30 mln zł.

Na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego dokonano wpłat na kapitał w łącznej kwocie 70 mln zł, co skutkuje objęciem 15,76% kapitału zakładowego PGG.

2.2.2. Polimex-Mostostal

W dniu 18 stycznia 2017 roku Zarząd ENERGA SA wraz z Enea S.A., PGE S.A., PGNiG Technologie S.A. („Inwestorzy”) oraz Polimex-Mostostal S.A. zawarł umowę inwestycyjną na podstawie której, Inwestorzy zobowiązali się dokonać inwestycji kapitałowej w Polimex. ENERGA SA objęła 37,5 mln nowo wyemitowanych akcji o wartości nominalnej 2 zł każda, za łączną kwotę 75 mln zł oraz nabyła 1,5 mln akcji Polimex od SPV Operator Sp. z o.o. dopuszczonych do obrotu na GPW w ramach transakcji pakietowej za łączną kwotę 5,8 mln PLN, w wyniku czego osiągnęła około 16,5% udziału w akcjonariacie Polimexu.

Umowa inwestycyjna umożliwia inwestorom wpływ na politykę finansową i operacyjną Polimexu. Uprawnienia te są realizowane przez Radę Nadzorczą. Umowa przewiduje, że Rada Nadzorcza składać się będzie z 3 członków, wskazanych przez Inwestorów.

Ponadto Inwestorzy podpisali porozumienie dotyczące inwestycji w Polimex („Porozumienie”). Celem zawarcia Porozumienia jest zapewnienie zwiększonej kontroli nad Polimexem Inwestorom, którzy posiadają łącznie większościowy udział w głosach na Zgromadzeniu Wspólników Polimexu (66%). Porozumienie zakłada m.in. uzgadnianie, w drodze głosowania, wspólnego stanowiska przy podejmowaniu kluczowych decyzji będących w gestii Zgromadzenia Wspólników i Rady Nadzorczej Polimexu, w tym ustalanie składu osobowego Zarządu Polimexu.

Z uwagi na wskazane powyżej uprawnienia Inwestorów, przekładające się na posiadanie znaczącego wpływu, udział w Polimexie został zaklasyfikowany jako jednostka stowarzyszona ujmowana metodą praw własności.

Polimex jest spółką inżyniersko-budowlaną, którą wyróżnia szeroki wachlarz usług świadczonych na zasadach generalnego wykonawstwa. Siedziba Polimexu znajduje się w Warszawie. Polimex jest spółką notowaną na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Kurs jednej akcji Polimexu na zamknięciu sesji w dniu 29 września 2017 roku wyniósł 5,26 zł, co przekłada się na wartość godziwą pakietu akcji w posiadaniu Grupy na poziomie 205 mln zł.

Wstępne rozliczenie transakcji nabycia

Z uwagi na fakt, iż transakcja nabycia miała miejsce w trakcie bieżącego okresu sprawozdawczego, nie zostały ukończone prace związane z alokacją ceny nabytych udziałów. W związku z powyższym w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zaprezentowane są wyłącznie wstępne wartości odpowiadające wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych oszacowanych przez Grupę na podstawie posiadanych przez nią informacji. Ostateczne wartości godziwe zostaną ustalone w ciągu 12 miesięcy od dnia nabycia inwestycji z w pełni retrospektywnym ujęciem wpływu tych zmian.

2. Skład Grupy oraz jego zmiany (kontynuacja)

Wstępne rozliczenie transakcji nabycia	
Udział Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto	(132)
Cena nabycia udziałów powiększona o koszty transakcji	82
Zysk z okazynego nabycia	50

Zysk z okazynego nabycia ujęto w sprawozdaniu z zysków lub strat jako pozostałe przychody operacyjne.

2.2.3. Elektrownia Ostrołęka

W dniu 8 grudnia 2016 roku ENERGA SA, Enea S.A. oraz Elektrownia Ostrołęka SA podpisały umowę inwestycyjną dotyczącą realizacji projektu budowy nowego bloku energetycznego w Ostrołęce. Warunkiem zawieszającym realizację umowy było uzyskanie zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie koncentracji, polegającej na nabyciu przez Enea S.A. 50 % akcji spółki celowej Elektrownia Ostrołęka SA. W dniu 11 stycznia 2017 roku Prezes UOKiK wydał bezwarunkową zgodę na dokonanie koncentracji, w związku z czym 1 lutego 2017 roku ENERGA SA oraz Enea S.A. podpisały umowę nabycia akcji przez Enea S.A.

Na mocy powyższych umów ENERGA SA i Enea S.A. objęły wspólną kontrolę nad spółką Elektrownia Ostrołęka SA, z siedzibą w Ostrołęce, której celem działalności jest budowa i eksploatacja nowego bloku węglowego. Obie strony będą posiadały po 50% akcji Elektrowni Ostrołęka SA oraz taką samą liczbę głosów na Walnym Zgromadzeniu. W skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej będzie wchodziła taka sama liczba przedstawicieli obu inwestorów. Decyzje dotyczące istotnych działań będą wymagały jednomyślnej zgody obu akcjonariuszy. Biorąc powyższe pod uwagę inwestycja została zaklasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie i jest ujmowana metodą praw własności.

Elektrownia Ostrołęka SA jest spółką niepubliczną, w związku z czym nie istnieją notowane ceny rynkowe dla jej udziałów.

Równocześnie powyższa transakcja doprowadziła do utraty kontroli Grupy nad Elektrownią Ostrołęka SA, w wyniku czego rozpoznano zysk w kwocie 6 mln zł, który wykazano w przychodach finansowych.

W dniu 13 kwietnia 2017 roku kapitał zakładowy spółki został podwyższony o 19 mln zł – nowe akcje zostały objęte po połowie, tj. po 9,5 mln zł, przez ENERGA SA i Enea S.A. i pokryte wkładem pieniężnym.

3. Skład Zarządu jednostki dominującej

Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego skład Zarządu jednostki dominującej przedstawiał się następująco:

- Daniel Obajtek – Prezes Zarządu,
- Jacek Kościelniak – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Grzegorz Ksepko – Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- Alicja Klimiuk – Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych.

W bieżącym okresie sprawozdawczym miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu jednostki dominującej:

- W dniu 17 stycznia 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o odwołaniu z funkcji dotychczasowego Prezesa Zarządu Pana Dariusza Kaśków, Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych Pana Mariusza Rędaszka oraz z funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii Rozwoju Pana Przemysława Piesiewicza. Jednocześnie oddelegowano do pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu, Pana Jacka Kościelniaka.
- W dniu 10 lutego 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu w skład Zarządu Pana Daniela Obajtkę (Prezes Zarządu), Pani Alicji Klimiuk (Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych) oraz Pana Jacka Kościelniaka (Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych).
- W dniu 16 lutego 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o odwołaniu ze składu Zarządu Pani Marioli Zmudzińskiej, pełniącej funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Relacji Inwestorskich.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 7 listopada 2017 roku.

5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w milionach złotych („mln zł”) oraz zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności Grupy.

5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego (kontynuacja)

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENERGA SA zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, zaakceptowanym przez Unię Europejską. Nie zawiera ono wszystkich informacji wymaganych w pełnym sprawozdaniu finansowym zgodnym z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”). Zawiera jednak wybrane noty objaśniające dotyczące wydarzeń i transakcji, które są istotne dla zrozumienia zmian wyników Grupy i jej sytuacji majątkowej od ostatniego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

5.2. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych polskich spółek uwzględnionych w niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą prezentacji niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. W przypadku spółek ENERGA SLOVAKIA s.r.o. oraz ENERGA Finance AB (publ) walutą funkcjonalną sprawozdania jednostkowego jest euro. Dla celów niniejszego sprawozdania dane sprawozdawcze wyżej wymienionych spółek zostały przeliczone na złote polskie w sposób następujący: dane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, z wyjątkiem kapitałów, odpowiednio według kursu średniego na dzień kończący okres sprawozdawczy, kapitały – według kursu na dzień transakcji, dane ze sprawozdania z zysków lub strat według średniego kursu za dany okres sprawozdawczy. Różnice kursowe wynikające z przeliczenia ujęto w pozostałych całkowitych dochodach.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie miały miejsca zmiany zakresu ani metodologii dokonywania istotnych szacunków. Zmiany wartości szacunkowych wynikały ze zdarzeń, jakie wystąpiły w okresie sprawozdawczym.

Sporządzenie skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, zatwierdzonym przez Unię Europejską („UE”) wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych założeń i dokonania szacunków, które wpływają na wielkości wykazane w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w notach do tego sprawozdania. Założenia i szacunki oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących i przyszłych zdarzeń i działań. Rzeczywiste wyniki mogą się jednak różnić od przewidywanych.

7. Istotne zasady rachunkowości

Polityka rachunkowości Grupy stosowana jest w sposób ciągły.

7.1. Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Nowe standardy MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” dokonują znacznych zmian w porównaniu do obecnie obowiązujących standardów. Po wstępnej analizie Grupa przewiduje, że zmiany te będą miały wpływ m.in. na metodologię kalkulacji odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych oraz mogą zmienić moment ujęcia przychodów z tytułu opłat za przyłączenie do sieci dystrybucyjnej.

7.2. Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 14 „Aktywa i Zobowiązania Regulacyjne” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), Komisja Europejska podjęła decyzję o niezatwierdzeniu omawianego przejściowego standardu w oczekiwaniu na standard właściwy,
- MSSF 16 „Leasing” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- MSSF 17 „Kontrakty ubezpieczeniowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (nie określono daty wejścia w życie),
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Doprecyzowanie sposobu rozliczania aktywów z tytułu odroczonego podatku dotyczącego niezrealizowanych strat (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 7 „Rachunek przepływów pieniężnych” – Inicjatywa dotycząca zmian w zakresie ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji” – Klasyfikacja i wycena transakcji płatności w formie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),

7. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Uwzględnienie zmian wprowadzonych przez MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016) – Zmiany w MSSF 1, MSR 28 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie) i MSSF 12 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i ujęcie zaliczek” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” – Przenoszenie nieruchomości inwestycyjnych do innych grup aktywów (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w rozliczeniach podatku dochodowego” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – Wcześniejsze spłaty z ujemną kompensatą (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Doprecyzowanie zakresu stosowania standardu dla długoterminowych udziałów w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Nowy standard MSSF 16 „Leasing” zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicję leasingu. Z punktu widzenia Grupy główną zmianą jest wymóg rozpoznania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej leasingobiorcy prawa do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązania finansowego zarówno w przypadku umów spełniających kryteria leasingu finansowego, jak i operacyjnego. Powyższa zmiana wpłynie na wzrost wartości aktywów i zobowiązań.

Grupa nie przewiduje, aby pozostałe zmiany w MSSF wymienione powyżej, miały istotny wpływ na jej sprawozdania finansowe.

8. Objasnienia dotyczące sezonowości i cykliczności działalności w prezentowanym okresie

Sprzedaż oraz dystrybucja energii elektrycznej i ciepłej w ciągu roku podlega wahaniom sezonowym. Wolumen sprzedawanej oraz dystrybuowanej energii, a co za tym idzie przychody ze sprzedaży, wzrasta w miesiącach zimowych i spada w miesiącach letnich. Uzależnione jest to od temperatury otoczenia oraz długości dnia. Zakres tych wahań wyznaczają niskie temperatury i krótsze dni zimą oraz wyższe temperatury i dłuższe dni latem. Sezonowość sprzedaży oraz dystrybucji energii w znacznie większym stopniu dotyczy drobnych odbiorców niż odbiorców z sektora przemysłowego.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH

9. Segmenty działalności

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne za bieżący oraz porównywalne okresy sprawozdawcze. Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty wydzielone ze względu na rodzaj oferowanych produktów. Podział sprawozdawczości Grupy opiera się na następujących segmentach operacyjnych:

- Dystrybucja - dystrybucja energii elektrycznej przez ENERGA-OPERATOR SA (Operatora Systemu Dystrybucyjnego), a także działalność bezpośrednio związana z dystrybucją prowadzona przez inne spółki Grupy,
- Wytwarzanie – wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych, wytwarzanie oraz dystrybucja energii ciepłej, a także działalność serwisowo - remontowa bezpośrednio związana z wytwarzaniem energii,
- Sprzedaż – handel energią elektryczną (obróć hurtowy i sprzedaż detaliczna) oraz usługi oświetlenia,
- Pozostałe – centra usług wspólnych w obszarach księgowym, kadrowo-płacowym, administracyjnym oraz teleinformatycznym, a także działalność finansowa i zarządzanie nieruchomościami. Do segmentu pozostałe zakwalifikowano również jednostkę dominującą.

Podstawowymi miernikami, na bazie których Zarząd ENERGA SA dokonuje oceny wyników działalności segmentów jest wynik netto oraz EBITDA, tj. zysk/(strata) z działalności operacyjnej (obliczony jako zysk/strata brutto skorygowany o udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności, przychody finansowe oraz koszty finansowe) powiększony o amortyzację i odpisy aktualizujące niefinansowe aktywa trwałe.

Zasady stosowane do ustalenia wyników segmentów oraz pomiaru aktywów i zobowiązań segmentu są zgodne z zasadami stosowanymi dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Udział w wyniku jednostek wycenianych metodą praw własności jest przypisywany do wyłączeń i korekt konsolidacyjnych.

Transakcje pomiędzy segmentami rozliczane są na warunkach rynkowych.

Grupa nie prezentuje informacji w podziale na segmenty geograficzne, gdyż jej działalność prowadzona na rzecz klientów zagranicznych oraz aktywa zagraniczne nie mają znaczącego wpływu na działalność Grupy.

W poniższych tabelach przedstawione zostało przyporządkowanie do poszczególnych segmentów sprawozdawczych przychodów i kosztów za okres od 1 stycznia do 30 września 2017 roku oraz aktywów i zobowiązań wg stanu na dzień 30 września 2017 roku wraz z odpowiednimi danymi porównywalnymi.

9. Segmenty działalności (kontynuacja)

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku (niebadane) lub na dzień 30 września 2017 roku (niebadane)	Dystrybucja	Sprzedaż	Wytwarzanie	Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	3 238	3 837	640	2	7 717	-	7 717
Sprzedaż między segmentami	30	22	168	126	346	(346)	-
Przychody segmentu ogółem	3 268	3 859	808	128	8 063	(346)	7 717
EBITDA							
Amortyzacja	573	32	123	13	741	(10)	731
Odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	86	-	86	-	86
Zysk lub strata z działalności operacyjnej	768	(8)	58	(52)	766	60	826
Przychody/ koszty finansowe netto	(89)	7	(46)	184	56	(205)	(149)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	-	-	-	-	-	17	17
Zysk lub strata brutto	679	(1)	12	132	822	(128)	694
Podatek dochodowy	(137)	(6)	(8)	16	(135)	-	(135)
Zysk lub strata netto	542	(7)	4	148	687	(128)	559
Aktywa i zobowiązania							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9	34	3	3 391	3 437	-	3 437
Aktywa ogółem	13 008	2 090	3 934	16 212	35 244	(14 743)	20 501
Zobowiązania finansowe	3 964	1	996	8 114	13 075	(5 135)	7 940
Zobowiązania ogółem	6 365	1 373	1 299	8 811	17 848	(6 588)	11 260
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne	674	31	61	30	796	(2)	794

9. Segmenty działalności (kontynuacja)

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane) lub na dzień 31 grudnia 2016 roku	Dystrybucja	Sprzedaż	Wytwarzanie	Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	3 045	3 767	556	5	7 373	-	7 373
Sprzedaż między segmentami	32	251	232	102	617	(617)	-
Przychody segmentu ogółem	3 077	4 018	788	107	7 990	(617)	7 373
EBITDA	1 310	63	195	(38)	1 530	(1)	1 529
Amortyzacja	546	27	133	13	719	(15)	704
Odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	441	-	441	-	441
Zysk lub strata z działalności operacyjnej	764	36	(379)	(51)	370	14	384
Przychody/ koszty finansowe netto	(84)	3	55	856	830	(1 005)	(175)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	-	-	-	-	-	(60)	(60)
Zysk lub strata brutto	680	39	(324)	805	1 200	(1 051)	149
Podatek dochodowy	(128)	(11)	49	15	(75)	-	(75)
Zysk lub strata netto	552	28	(275)	820	1 125	(1 051)	74
Aktywa i zobowiązania							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4	42	2	1 423	1 471	-	1 471
Aktywa ogółem	13 393	2 803	4 163	14 639	34 998	(16 267)	18 731
Zobowiązania finansowe	4 825	5	1 057	6 017	11 904	(5 767)	6 137
Zobowiązania ogółem	7 072	2 069	1 590	7 280	18 011	(8 097)	9 914
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne	875	76	184	78	1 213	(98)	1 115

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ**10. Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartość firmy**

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa:

- poniosła nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 735 mln zł (1 041 mln zł w porównywalnym okresie roku 2016),
- dokonała sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych o łącznej wartości księgowej 19 mln zł (25 mln zł w porównywalnym okresie roku 2016),
- utworzyła odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 75 mln zł (434 mln zł w porównywalnym okresie 2016 roku) i nie dokonała rozwiązania odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych (w porównywalnym okresie 2016 roku Grupa rozwiązała odpisy aktualizujące w kwocie 110 mln zł),
- utworzyła odpisy aktualizujące wartość firmy w kwocie 11 mln zł (w porównywalnym okresie 2016 roku Grupa utworzyła odpisy aktualizujące wartość firmy w kwocie 117 mln zł),
- pomniejszyła wartość rzeczowych aktywów trwałych o kwotę 174 mln zł w związku z utratą kontroli nad jednostką zależną Elektrownia Ostrołęka SA (patrz opis w nocie 2.2.3).

11. Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości firmy

W III kwartale 2017 roku dokonano oceny wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych przesłanek utraty wartości odzyskiwalnej posiadanych rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości firmy. W związku z wystąpieniem w III kwartale 2017 roku zmian w otoczeniu rynkowym i regulacyjnym, w tym spadek cen świadectw pochodzenia energii, utrzymujące się niskie ceny energii elektrycznej w kontraktach terminowych i SPOT, utrzymujące się wyższe ceny węgla kamiennego oraz wejście w życie nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii, stwierdzono pojawienie się przesłanek mogących skutkować spadkiem wartości odzyskiwalnej rzeczowych aktywów trwałych spółek Grupy i przeprowadzono testy na utratę wartości.

Testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) przeprowadzono wykorzystując metodę dochodową, wyznaczając wartość użytkową w oparciu o zdyskontowaną wartość szacowanych przepływów z działalności operacyjnej z uwzględnieniem m.in. następujących założeń:

- przyjęto prognozy cen energii elektrycznej, węgla kamiennego, uprawnień do emisji CO₂ oraz cen świadectw pochodzenia energii na podstawie raportu przygotowanego dla Grupy przez niezależną agencję dla rynku polskiego; prognoza została przygotowana w perspektywie do 2065 roku,
- przyjęcie ilości darmowych uprawnień do emisji CO₂ na lata 2015-2021 zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 marca 2014 roku (poz. 439) oraz 8 kwietnia 2014 roku (poz. 472),
- przyjęcie nakładów na poziomach zapewniających utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym, w tym nakładów na dostosowanie poziomów emisji przemysłowych do wymogów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 roku, w sprawie emisji przemysłowych oraz decyzji wykonawczej Komisji UE 2017/1442 w sprawie konkluzji najlepszych dostępnych technik (BAT) opublikowanej dnia 17 sierpnia 2017 roku,
- utrzymanie wsparcia dla produkcji z istniejących odnawialnych źródeł energii zgodnie z Ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii wraz z jej późniejszymi zmianami (Dz.U. 2017 nr 0, poz. 1148),
- utrzymanie systemu wsparcia dla wysokosprawnej kogeneracji w całym okresie prognozy,
- utrzymanie Operacyjnej Rezerwy Mocy w okresie do roku 2020 oraz uzyskanie wsparcia w ramach Rynku Mocy od roku 2021 do końca okresu projekcji,
- przyjęcie długości prognozy poszczególnych CGU w taki sposób, aby przepływ służący kalkulacji wartości rezydualnej był jak najbardziej zbliżony do spodziewanych przepływów w latach kolejnych.

Farmy wiatrowe („CGU Karcino, CGU Karścino, CGU Bystra, CGU Myśłino, CGU Parsówek”)

Testy na utratę wartości farm wiatrowych zostały przeprowadzone na dzień 31 sierpnia 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla pełnego okresu użyteczności farm, tj. dla okresu 25-letniego. Standardowy okres 5 lat projekcji został wydłużony do 25 lat, pozwalając na bardziej rzetelną wycenę jednostek, których całkowity okres użytkowania jest określony i przewidywalny. Stopy dyskontowe ustalone w oparciu o wysokość średnioważonego kosztu kapitału (WACC) przed opodatkowaniem przyjęte do kalkulacji zawierały się w przedziale 6,42% - 7,03% (średnio 5,87% po opodatkowaniu). W oparciu o wyniki przeprowadzonych testów stwierdzono konieczność utworzenia odpisów aktualizujących wartości farm wiatrowych na kwotę 71 mln zł (głównie na urządzenia techniczne i maszyny). Wartość odzyskiwalna została ustalona na poziomie 524 mln zł. Testy przeprowadzone na CGU Myśłino wykazały również konieczność odpisu całej kwoty wartości firmy powstałej w wyniku nabycia projektu farmy wiatrowej w 2012 roku, w wysokości 11 mln zł.

Farmy fotowoltaiczne („CGU PV Delta, PV Czernikowo”)

Testy na utratę wartości farm fotowoltaicznych, zostały przeprowadzone na dzień 31 sierpnia 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla pełnego okresu użyteczności tych farm, tj. dla okresu 25-letniego. Standardowy okres 5 lat projekcji został wydłużony do 25 lat, pozwalając na bardziej rzetelną wycenę jednostek, których całkowity okres użytkowania jest określony i przewidywalny. Stopy dyskontowe ustalone w oparciu o wysokość średnioważonego kosztu kapitału (WACC) przed opodatkowaniem przyjęte do kalkulacji zawierały się w przedziale 6,28% - 7,36% (średnio 5,87% po opodatkowaniu).

W oparciu o wyniki przeprowadzonych testów nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartości farm fotowoltaicznych.

11. Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości firmy (kontynuacja)**Elektrociepłownia Elbląg wraz z instalacją BB20 („CGU EC Elbląg”)**

Test na trwałą utratę wartości CGU EC Elbląg (w tym instalacji BB20) przeprowadzono na dzień 31 sierpnia 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu wrzesień 2017 – grudzień 2031 roku oraz wartość rezydualną. Standardowy okres 5 lat projekcji został wydłużony do 2031 roku, ze względu na występowanie w tym okresie zielonych certyfikatów dla jednostki BB20 oraz ponoszenia istotnych nakładów remontowych. Rok 2031 jest pierwszym reprezentatywnym okresem, na podstawie którego można kalkulować wartość rezydualną. Stopa dyskontowa została ustalona w oparciu o wysokość średnioważonego kosztu kapitału (WACC) przed opodatkowaniem przyjęta do kalkulacji wyniosła 6,77% (6,41% po opodatkowaniu). Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2031 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%.

W oparciu o wyniki przeprowadzonego testu nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość CGU EC Elbląg.

Elektrociepłownia Kalisz („CGU EC Kalisz”)

Test na trwałą utratę wartości CGU EC Kalisz przeprowadzono na dzień 31 sierpnia 2017 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu wrzesień 2017 – grudzień 2023 roku oraz wartość rezydualną. Stopa dyskontowa została ustalona w oparciu o wysokość średnioważonego kosztu kapitału (WACC) przed opodatkowaniem przyjęta do kalkulacji wyniosła 8,45% (6,41% po opodatkowaniu). Stopa wzrostu zastosowana do ekstrapolacji prognoz przepływów pieniężnych wykraczających poza szczegółowy okres objęty planowaniem została przyjęta na poziomie 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wyniki przeprowadzonego testu nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość CGU EC Kalisz.

Elektrownia B w Ostrołęce („CGU Ostrołęka B”)

Dla Elektrowni B w Ostrołęce rozpoznano przesłanki utraty wartości w postaci utrzymujących się niskich cen energii elektrycznej w kontraktach terminowych i SPOT oraz wysokich cen węgla kamiennego. Ze względu na trwające prace nad zmianą modelu pracy Elektrowni oraz związane z tym kluczowe dla działalności jednostki decyzje inwestycyjne, jak również konieczność rewizji długoterminowych projekcji, stwierdzono, iż rzetelna ocena wartości odzyskiwalnej Elektrowni wymaga dalszych analiz. Test na utratę wartości dla CGU Ostrołęka B zostanie sfinalizowany w IV kwartale 2017.

Analiza wrażliwości

Poniżej przedstawiono szacowany wpływ zmiany wybranych parametrów na łączną wycenę wskazanych powyżej aktywów. Przeprowadzone analizy wrażliwości wskazują, iż czynnikami wpływającym w największym stopniu na szacunek wartości użytkowej powyższych CGU są ceny energii elektrycznej, stopy dyskontowe oraz zmiany legislacyjne w zakresie Ustawy o Odnawialnych Źródłach Energii. Ich zmiana w niekorzystnym kierunku mogłaby skutkować koniecznością dokonania odpisów aktualizujących o łącznej wskazanej poniżej wartości.

Analiza wrażliwości uwzględniła zmianę czynników w całym okresie prognozy.

Parametr	Wartość i kierunek zmiany	Wpływ na łączną wartość z wyceny testowanych CGU [mln PLN]		Zmiana wartości odpisu [mln PLN]
		Zwiększenie wartości	Zmniejszenie wartości	
Nowelizacja ustawy o Odnawialnych Źródłach Energii w zakresie zmiany podstawy podatku od nieruchomości	Wejście w życie ustawy	123,9		123,9
Stopy dyskontowe	[+ 0,5 p.p.]		(64,1)	(26,3)
	[- 0,5 p.p.]	76,4		18,5
Ceny energii elektrycznej	[+ 1%]	19,2		7,9
	[- 1%]		(19,2)	(8,0)

W przypadku zmian uwarunkowań rynkowych istnieje ryzyko, iż wyniki testów mogą się w przyszłości zmienić.

12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych wynegocjowanych z bankami, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych w drodze indywidualnych negocjacji z bankami stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 30 września 2016 (niebadane)
Środki pieniężne w banku i w kasie	1 724	289
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	1 713	108
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	3 437	397
Niezrealizowane różnice kursowe i odsetki	(1)	3
Kredyt w rachunku bieżącym	-	(7)
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	3 436	393
<i>w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	28	-

13. Zysk przypadający na jedną akcję

W jednostce dominującej nie wystąpiły instrumenty rozwadniające, w związku z czym rozwodniony zysk netto na akcję jest równy zyskowi podstawowemu. Poniżej przedstawiono dane, które posłużyły do kalkulacji zysku przypadającego na jedną akcję.

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Zysk lub strata netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	552	71
Zysk lub strata netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej	552	71
Liczba akcji w mln na koniec okresu sprawozdawczego	414	414
Liczba akcji w mln zastosowana do obliczenia zysku na jedną akcję	414	414
Zysk lub strata na jedną akcję z działalności kontynuowanej (zwykły i rozwodniony) (w złotych)	1,33	0,17

14. Dywidendy

W dniu 26 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o podziale zysku za rok 2016, z czego na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki przeznaczono kwotę 79 mln zł, co daje 0,19 zł na jedną akcję. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania wypłacono całą zadeklarowaną kwotę, z czego 28 mln zł przypadło na akcje uprzywilejowane co do głosu.

15. Rezerwy

15.1. Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników

Grupa ustala rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz nagrody jubileuszowe w wysokości obliczonej metodami aktuarialnymi. Wartość rezerw wykazana w niniejszym sprawozdaniu finansowym pochodzi z projekcji rezerw na dzień 30 września 2017 roku, wykonanej przez niezależnego aktuarium. Projekcji dokonano w oparciu o główne założenia zastosowane do wyceny rezerw na dzień 31 grudnia 2016 roku, za wyjątkiem zaktualizowanej stopy dyskontowej oraz podstawy do naliczania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Stopa dyskontowa zastosowana do projekcji rezerw na dzień 30 września 2017 roku została przyjęta na poziomie 3,25% (na 31 grudnia 2016 roku: 3,29%).

	Świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa energetyczna	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	Nagrody jubileuszowe	Restrukturyzacja	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	118	166	69	213	1	567
Koszty bieżącego zatrudnienia	4	2	1	9	-	16
Koszty przeszłego zatrudnienia	(3)	(2)	(27)	(4)	-	(36)
Zyski i straty aktuarialne	3	8	5	11	-	27
Wyplacone świadczenia	(3)	(5)	(2)	(16)	-	(26)
Koszty odsetek	3	4	2	5	-	14
Rozwiązane	-	-	-	-	(1)	(1)
Na dzień 30 września 2017 roku (niebadane), w tym:	122	173	48	218	-	561
Krótkoterminowe	9	10	3	22	-	44
Długoterminowe	113	163	45	196	-	517

	Świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa energetyczna	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	Nagrody jubileuszowe	Restrukturyzacja	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	120	223	59	261	2	665
Koszty bieżącego zatrudnienia	3	1	1	10	-	15
Zyski i straty aktuarialne	(15)	(9)	-	(21)	-	(45)
Wyplacone świadczenia	(3)	(5)	(2)	(16)	-	(26)
Koszty odsetek	3	5	1	5	-	14
Wykorzystane	-	-	-	-	(1)	(1)
Na dzień 30 września 2016 roku (niebadane), w tym:	108	215	59	239	1	622
Krótkoterminowe	5	10	3	18	1	37
Długoterminowe	103	205	56	221	-	585

15. Rezerwy (kontynuacja)

15.2. Pozostałe rezerwy

	Spory sądowe	Rekultywacja oraz koszty likwidacji	Zobowiązania z tytułu emisji gazów	Obowiązek umorzenia świadectw	Inne rezerwy	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	131	50	41	405	95	722
Koszty odsetek	-	1	-	-	-	1
Utworzone	10	4	35	131	41	221
Rozwiązane	(29)	-	(1)	(10)	(5)	(45)
Wykorzystane	(24)	-	(43)	(400)	(44)	(511)
Reklasyfikacja	11	-	-	-	(11)	-
Na dzień 30 września 2017 roku (niebadane), w tym:	99	55	32	126	76	388
Krótkoterminowe	99	-	32	126	75	332
Długoterminowe	-	55	-	-	1	56

	Spory sądowe	Rekultywacja oraz koszty likwidacji	Zobowiązania z tytułu emisji gazów	Obowiązek umorzenia świadectw	Inne rezerwy	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	97	38	33	247	55	470
Koszty odsetek	-	1	-	-	-	1
Utworzone	13	21	31	539	40	644
Rozwiązane	(12)	(1)	-	-	(1)	(14)
Wykorzystane	(2)	-	(36)	(251)	(37)	(326)
Na dzień 30 września 2016 roku (niebadane), w tym:	96	59	28	535	57	775
Krótkoterminowe	96	-	28	535	57	716
Długoterminowe	-	59	-	-	-	59

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

16. Instrumenty finansowe

16.1. Wartość księgowa kategorii i klas instrumentów finansowych

Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	RAZEM
Aktywa							
Należności z tytułu dostaw i usług	-	1 691	-	-	-	-	1 691
Inwestycje w portfel aktywów finansowych	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	3 437	-	-	-	3 437
Pozostałe aktywa finansowe	35	217	-	-	87	-	339
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	-	14	-	-	-	-	14
Pochodne instrumenty finansowe	35	-	-	-	87	-	122
Lokaty i depozyty	-	129	-	-	-	-	129
Pozostałe	-	74	-	-	-	-	74
RAZEM	35	1 908	3 437	-	87	-	5 467
Zobowiązania							
Kredyty i pożyczki	-	-	-	3 160	-	-	3 160
Kredyty i pożyczki preferencyjne	-	-	-	1 600	-	-	1 600
Kredyty i pożyczki	-	-	-	1 560	-	-	1 560
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	-	4 780	-	-	4 780
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	663	-	-	663
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	160	19	11	190
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	-	-	-	60	-	-	60
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	19	-	19
Zobowiązania z tytułu dywidend	-	-	-	80	-	-	80
Pozostałe	-	-	-	20	-	11	31
RAZEM	-	-	-	8 763	19	11	8 793

16. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

Stan na 31 grudnia 2016	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	RAZEM
Aktywa							
Należności z tytułu dostaw i usług	-	1 947	-	-	-	-	1 947
Inwestycje w portfel aktywów finansowych	2	-	-	-	-	-	2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	1 471	-	-	-	1 471
Pozostałe aktywa finansowe	-	34	-	-	147	-	181
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	-	17	-	-	-	-	17
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	147	-	147
Pozostałe	-	17	-	-	-	-	17
RAZEM	2	1 981	1 471	-	147	-	3 601
Zobowiązania							
Kredyty i pożyczki	-	-	-	3 420	-	-	3 420
Kredyty i pożyczki preferencyjne	-	-	-	1 488	-	-	1 488
Kredyty i pożyczki	-	-	-	1 928	-	-	1 928
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-	-	4	-	-	4
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-	-	2 717	-	-	2 717
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	811	-	-	811
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	151	-	12	163
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	-	-	-	132	-	-	132
Pozostałe	-	-	-	19	-	12	31
RAZEM	-	-	-	7 099	-	12	7 111

16. Instrumenty finansowe (kontynuacja)**16.2. Wartość godziwa instrumentów finansowych****Instrumenty finansowe wyceniane na bieżąco w wartości godziwej**

Niektóre aktywa i zobowiązania finansowe Grupy wyceniane są w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii:

- poziom 1 – wartość godziwa oparta o ceny notowane (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach, do których Grupa ma dostęp w dniu wyceny,
- poziom 2 – wartość godziwa oparta o dane wejściowe inne niż ceny notowane uwzględnione na poziomie 1, które są obserwowalne w przypadku danego składnika aktywów lub zobowiązania, albo pośrednio, albo bezpośrednio,
- poziom 3 – wartość godziwa oparta o nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania.

	30 września 2017 (niebadane)	31 grudnia 2016
	Poziom 2	Poziom 2
Aktywa		
Inwestycje w portfel aktywów finansowych	-	2
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS I)	73	135
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS II)	5	8
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS IV)	7	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające (IRS)	2	4
Inne instrumenty pochodne	35	-
Zobowiązania		
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS III)	19	-

Grupa wycenia jednostki uczestnictwa w funduszu ENERGA Trading SFIO jako iloczyn ich ilości oraz wartości z wyceny pojedynczej jednostki uczestnictwa, dokonywanej przez firmę zarządzającą funduszem zgodnie z ustawą z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych.

Wycena transakcji Cross Currency Interest Rate Swap („CCIRS”) oraz Interest Rate Swap („IRS”) do wartości godziwej odbywa się poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych. Stopy procentowe oraz basis spread używane do dyskonta pozyskiwane są z systemu Bloomberg.

Na inne instrumenty pochodne składają się opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal SA. Opcje zostały nabyte od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. na podstawie umowy z dnia 18 stycznia 2017 roku i dotyczą nabycia w trzech transzach łącznie 9 mln akcji Polimex-Mostostal SA, po cenie nominalnej 2 zł za akcję. Terminy realizacji opcji ustalono na: 30 lipca 2020 roku, 30 lipca 2021 roku i 30 lipca 2022 roku. Wycena opcji kupna akcji spółki Polimex-Mostostal SA (opcje call) do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. W wycenie uwzględniono bieżącą cenę oraz historyczną zmienność cen akcji spółki. Stopę wolną od ryzyka wyznaczono w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o zapadalności zbliżonej do terminu wygaśnięcia opcji.

Instrumenty finansowe, które nie są na bieżąco wyceniane w wartości godziwej

Z wyjątkiem informacji podanych w tabeli poniżej wartość księgowa aktywów oraz zobowiązań finansowych nie odbiega istotnie od ich wartości godziwych.

Zobowiązania z tytułu emisji euroobligacji oraz obligacji hybrydowych	Wartość księgowa	Wartość godziwa	
		Poziom 1	Poziom 2
Stan na 30 września 2017 (niebadane)	4 554	3 627	1 177
Stan na 31 grudnia 2016	2 261	2 408	-

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu obligacji wyemitowanych w euro została oszacowana: w przypadku euroobligacji na podstawie kwotowań z systemu Bloomberg z dnia 29 września 2017 roku, które są ustalane na podstawie transakcji na giełdzie w Luksemburgu oraz obrotu pozagiełdowego natomiast w przypadku obligacji hybrydowych w oparciu o analizę przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu aktualnych na dzień 29 września 2017 roku stóp procentowych.

Grupa posiada również obligacje oprocentowane według zmiennej stopy, które są notowane na rynku regulowanym prowadzonym przez BondSpot S.A. Rynek nie jest płynny a transakcje na nim zawierane są incydentalnie, co powoduje iż notowania nie odzwierciedlają wartości godziwej obligacji.

16. Instrumenty finansowe (kontynuacja)**16.3. Zobowiązania finansowe**

Wszystkie zobowiązania finansowe Grupy są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, za wyjątkiem instrumentów pochodnych zabezpieczających. W tej kategorii instrumentów finansowych Grupa prezentuje przede wszystkim otrzymane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje.

Kredyty i pożyczki

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Waluta	PLN	
Stopa Referencyjna	WIBOR, Stopa redyskontowa	
Wartość kredytu/ pożyczki	3 160	3 420
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:		
do 1 roku (krótkoterminowe)	347	334
od 1 roku do 2 lat	366	357
od 2 lat do 3 lat	390	372
od 3 lat do 5 lat	771	776
powyżej 5 lat	1 286	1 581

Na dzień 30 września 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku wartość pozostających do dyspozycji Grupy limitów kredytowych wyniosła odpowiednio 4 175 mln zł (wykorzystane w 76,3%) i 4 326 mln zł (wykorzystane w 79,6%).

Szczegółowe informacje dotyczące zaciągniętych kredytów i pożyczek zostały przedstawione w nocie 16.4.

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Waluta	PLN	
Stopa Referencyjna	WIBOR	
Wartość emisji	226	456
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:		
do 1 roku (krótkoterminowe)	12	14
od 2 lat do 3 lat	214	442

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Waluta	EUR	
Stopa Referencyjna	stała	
Wartość emisji		
w walucie	1 057	511
w złotych	4 554	2 261
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:		
do 1 roku (krótkoterminowe)	62	64
od 2 lat do 3 lat	2 140	-
od 3 lat do 5 lat	-	2 197
powyżej 5 lat	2 352	-

Szczegółowe informacje dotyczące wyemitowanych obligacji zostały przedstawione w nocie 16.4.

16.4. Dostępne finansowanie zewnętrzne

W I kwartale 2017 roku spółka zależna ENERGA Finance AB (publ) przeprowadziła publiczną subskrypcję euroobligacji w ramach zaktualizowanego Programu EMTN. Kwota emisji wyniosła 300 mln EUR, przy cenie emisyjnej 98,892% oraz 10 letnim okresie zapadalności. Kupon odsetkowy będzie płatny w okresach rocznych w wysokości 2,125%. Miejscem notowań wyemitowanych euroobligacji jest giełda w Luksemburgu. Pozyskane środki przeznaczone zostaną na cele ogólnokorporacyjne.

16. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

W III kwartale 2017 roku ENERGA SA, na podstawie podpisanych umów z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym ("EBI"), przeprowadziła publiczną subskrypcję obligacji hybrydowych o wartości 250 mln EUR ("Obligacje") w dwóch transzach:

- 125 mln EUR, o terminie wykupu 16 lat, ze zdefiniowanym pierwszym okresem finansowania na 6 lat od daty emisji,
- 125 mln EUR, o terminie wykupu 20 lat, ze zdefiniowanym pierwszym okresem finansowania na 10 lat od daty emisji.

Emitowane Obligacje to podporządkowane, niezabezpieczone, kuponowe papiery wartościowe na okaziciela, które zostały objęte przez EBI w ramach operacji Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, uruchomionego przez EBI wspólnie z Komisją Europejską w celu realizacji tzw. planu Junckera. Obligacje są oprocentowane według stałej stopy procentowej szacowanej według formuły określonej w warunkach emisji.

Celem pozyskania finansowania jest realizacja programu inwestycyjnego w segmencie Dystrybucja obejmującego modernizację oraz rozbudowę aktywów dystrybucyjnych Grupy ENERGA w latach 2017-2019.

W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz na dzień kończący okres sprawozdawczy i dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji, nie wystąpiły przypadki naruszenia zobowiązań umownych wynikających z warunków pozyskanego finansowania zewnętrznego.

Podmiot finansujący	Rodzaj zobowiązania	Cel finansowania	Data zawarcia umowy	Limit finansowania	Kwota dostępnego finansowania	Zadłużenie nominalne na 30.09.2017	Termin spłaty
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	16-12-2009	1 050	-	656	15-12-2025
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	10-07-2013	1 000	-	975	15-09-2031
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	29-04-2010	1 076	-	671	18-12-2024
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	26-06-2013	800	-	691	18-12-2024
Nordycki Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	30-04-2010	200	-	103	15-06-2022
Obligatariusze	Euroobligacje	Cele ogólnokorporacyjne	19-03-2013	2 155*	-	2 155*	19-03-2020
Obligatariusze	Euroobligacje	Cele ogólnokorporacyjne	07-03-2017	1 293*	-	1 293*	07-03-2027
Obligatariusze	Obligacje krajowe	Cele ogólnokorporacyjne	19-10-2012	1 000	-	210	19-10-2019
PKO Bank Polski SA	Limit kredytowy	Cele ogólnokorporacyjne	30-08-2011	2	-	2	31-12-2019
PKO Bank Polski SA	Limit kredytowy	Cele ogólnokorporacyjne	12-10-2011	300	300	-	07-06-2021
PKO Bank Polski SA	Obligacje	Program inwestycyjny ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	30-05-2012	100	58	-	31-12-2022
PKO Bank Polski SA	Limit kredytowy	Cele ogólnokorporacyjne	20-09-2012	200	188	12**	19-09-2022
Bank PEKAO SA	Kredyt odnawialny	Cele ogólnokorporacyjne	13-10-2011	500	500	-	29-05-2020

Podmiot finansujący	Rodzaj zobowiązania	Cel finansowania	Data zawarcia umowy	Limit finansowania	Kwota dostępnego finansowania	Zadłużenie nominalne na 30.09.2017	Termin spłaty
Bank PEKAO SA	Kredyt	Program inwestycyjny ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	30-05-2012	85	-	18	29-05-2022
Nordycki Bank Inwestycyjny	Kredyt	Budowa FW Myślino	23-10-2014	68	-	57	15-09-2026
NFOSiGW	Pożyczka	Program inwestycyjny ENERGA-Obrót SA	25-03-2011	1	-	1	31-12-2020
WFOŚiWG	Pożyczka	Program inwestycyjny ENERGA Wytwarzanie SA	23-12-2014	7	-	7	30-06-2021
WFOŚiWG	Pożyczka	Program inwestycyjny Elektrownia CCGT Gdańsk Sp. z o.o.	27-06-2014	7	-	7	30-06-2024
Europejski Bank Inwestycyjny	Obligacje hybrydowe	Program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR SA	04-09-2017	1 077***		1 077***	12-10-2037
RAZEM				10 921	1 046	7 935	

* zobowiązanie z tytułu euroobligacji przeliczone po kursie średnim NBP z dnia 29 września 2017 roku

** kwota limitu wykorzystana w formie gwarancji (wykorzystanie limitów gwarancyjnych udzielonych na mocy umów wykonawczych)

*** zobowiązanie w tytułu obligacji hybrydowych w kwocie 250 mln EUR przeliczone po kursie średnim NBP z dnia 29 września 2017 roku

16.5. Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie ryzyka walutowego

Pomiędzy spółką celową ENERGA Finance AB (publ) a ENERGA SA zawarte zostały trzy umowy pożyczki denominowane w EUR na łączną kwotę 699 mln EUR. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego z tytułu powyższych pożyczek, Grupa zawarła w 2013 roku, lipcu 2014 oraz kwietniu 2017 roku transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS o nominalach odpowiednio 400 mln EUR („CCIRS I”), 25 mln EUR („CCIRS II”), 200 mln EUR („CCIRS III”).

Jako pozycję zabezpieczaną w powyższych relacjach zabezpieczających, Grupa desygnowała ryzyko walutowe z tytułu wewnątrzgrupowych pożyczek denominowanych w EUR. Zabezpieczeniu podlega ryzyko walutowe dotyczące 89% łącznego nominalu pożyczek.

Jako instrument zabezpieczający Grupa desygnowała transakcje CCIRS, w ramach której Grupa otrzymuje przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie EUR oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne otrzymywane przez Grupę pokrywają się z przepływami pieniężnymi z tytułu pożyczek wewnątrzgrupowych. Grupa oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych do czerwca 2027 roku.

We wrześniu 2017 roku ENERGA SA dokonała emisji obligacji hybrydowych na łączną kwotę 250 mln EUR. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego z tytułu tych obligacji Spółka zawarła transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS („CCIRS IV”).

Jako pozycję zabezpieczaną w relacjach zabezpieczających, Spółka desygnowała ryzyko walutowe z tytułu emisji obligacji hybrydowych denominowanych w EUR. Zabezpieczeniu podlega ryzyko walutowe dotyczące 100% łącznego nominalu wyemitowanych obligacji.

Jako instrument zabezpieczający Spółka desygnowała transakcje CCIRS, w ramach której Spółka otrzymuje przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie EUR oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne otrzymywane przez Spółkę pokrywają się z przepływami pieniężnymi z tytułu wyemitowanych obligacji. Spółka oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych do września 2027 roku.

16. Instrumenty finansowe (kontynuacja)**Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej**

W styczniu 2016 roku Grupa zawarła transakcje zamiany stóp procentowych IRS w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej wynikającego z wykorzystanego finansowania z tytułu (patrz opis w nocie 16.4):

- zawartej w 2013 roku umowy kredytowej z EBI – 200 mln zł,
- zawartej w 2010 roku umowy kredytowej z EBOR – 200 mln zł.

W sierpniu 2016 roku Grupa zawarła dodatkowo transakcje IRS o podobnej charakterystyce dla:

- zawartej w 2010 roku umowy kredytowej z EBOR – 150 mln zł,
- zawartej w 2013 roku umowy kredytowej z EBOR – 150 mln zł,
- zawartej w 2013 roku umowy kredytowej z EBI – 150 mln zł.

Jako pozycje zabezpieczane w relacjach zabezpieczających Grupa desygnowała ryzyko stopy procentowej WIBOR 3M wynikające z płatności odsetkowych od powyższych zobowiązań finansowych w okresie nie dłuższym niż 2 lata od daty zawarcia transakcji zabezpieczających. W przypadku transakcji o wartości 150 mln dotyczącej umowy kredytowej z EBI z roku 2013 jest to okres czteroletni.

Jako instrumenty zabezpieczające Grupa desygnowała transakcje IRS, w ramach których Grupa otrzymuje przepływy pieniężne o zmiennym oprocentowaniu w walucie PLN oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne odsetkowe otrzymywane przez Grupę pokrywają się z przepływami pieniężnymi odsetkowymi z tytułu zabezpieczanych zobowiązań finansowych. Grupa oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych maksymalnie do czerwca 2020 roku.

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających wyniosła:

	Wartość	Ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej
Stan na 30 września 2017 (niebadane)		
CCIRS I	73	Aktywa trwałe – Pozostałe aktywa finansowe
CCIRS II	5	Aktywa trwałe – Pozostałe aktywa finansowe
CCIRS III	19	Zobowiązania – Pozostałe zobowiązania finansowe
CCIRS IV	7	Aktywa trwałe – Pozostałe aktywa finansowe
IRS	2	Aktywa trwałe – Pozostałe aktywa finansowe
Stan na 31 grudnia 2016		
CCIRS I	135	Aktywa trwałe – Pozostałe aktywa finansowe
CCIRS II	8	Aktywa trwałe – Pozostałe aktywa finansowe
IRS	4	Aktywa trwałe – Pozostałe aktywa finansowe

Z tytułu wdrożonej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych kapitał z aktualizacji wyceny (efektywna część zmiany wyceny instrumentu zabezpieczającego pomniejszona o podatek odroczony) zmniejszył się w okresie sprawozdawczym o kwotę 43 mln zł.

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń w okresie sprawozdawczym:

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu okresu sprawozdawczego	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Na początek okresu sprawozdawczego	41	6
Kwota ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających w okresie, równa zmianie wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	(79)	58
Naliczone, niezapadłe odsetki, przeniesione z kapitału do przychodów/kosztów finansowych	1	(6)
Rewaluacja instrumentów zabezpieczających, przeniesiona z kapitału do przychodów/kosztów finansowych	25	(21)
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	10	(6)
Na koniec okresu sprawozdawczego	(2)	31

Na dzień 30 września 2017 roku nie stwierdzono nieefektywności wynikającej z zastosowanej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

16. Instrumenty finansowe (kontynuacja)**16.6. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań**

Na dzień kończący okres sprawozdawczy oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły istotne aktywa, na których dokonano zabezpieczenia spłaty zobowiązań lub zobowiązań warunkowych.

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE**17. Zobowiązania inwestycyjne**

Na dzień kończący bieżący okres sprawozdawczy zobowiązania Grupy do poniesienia nakładów związanych z nabyciem rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych, które jeszcze nie zostały ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wyniosły około 6 541 mln zł, w tym:

- przedsięwzięcia objęte planem rozwoju spółki ENERGA-OPERATOR SA w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2017 – 2022 (uzgodniony z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki) – około 6 286 mln zł,
- przedsięwzięcia realizowane w Elektrowni Ostrołęka (m.in. modernizacja bloków energetycznych, budowa instalacji odazotowania spalin) – około 95 mln zł,
- realizacja projektu wiatrowego FW Przykona – około 138 mln zł,
- elektrownie gazowo-parowe w Grudziądzu i Gdańsku – około 22 mln zł.

18. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje z jednostkami powiązаныmi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług oparte o koszt ich wytworzenia.

18.1. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa

Jednostką kontrolującą Grupy jest Skarb Państwa, w związku z tym inne podmioty powiązane ze Skarbem Państwa są traktowane przez Grupę jako jednostki powiązane.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa zawierane były w ramach zwykłego toku prowadzonej działalności gospodarczej i dotyczyły głównie zakupu i sprzedaży energii elektrycznej oraz praw majątkowych, sprzedaży usług dystrybucji energii elektrycznej (w tym tranzytu), rozliczeń z operatorem systemu przesyłowego w obszarze rynku bilansującego, z tytułu usług przesyłowych, usług systemowych oraz usług pracy interwencyjnej, a także zakupu paliw (głównie węgla). Grupa nie prowadzi ewidencji umożliwiającej agregowanie wartości wszystkich transakcji realizowanych ze wszystkimi instytucjami państwowymi oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa.

18.2. Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi oraz ze wspólnymi przedsięwzięciami

Sprzedaż spółek z Grupy Kapitałowej ENERGA SA do jednostek stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięć w okresie zakończonym 30 września 2017 roku wyniosła 126 mln zł (w analogicznym okresie roku poprzedniego poziom sprzedaży do jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wyniósł 8 mln zł). Dodatkowo w bieżącym kwartale 2017 roku nastąpiła sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych do spółki Elektrownia Ostrołęka SA na kwotę 3 mln zł. Zakup od jednostek stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięć w okresie zakończonym 30 września 2017 roku ukształtował się na poziomie 114 mln zł (w analogicznym okresie roku poprzedniego poziom zakupów od jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wyniósł 13 mln zł). Wartość należności na dzień 30 września 2017 roku wyniosła 46 mln zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość należności wyniosła 5 mln zł). Wartość zobowiązań na dzień 30 września 2017 roku wyniosła 16 mln zł w stosunku do 2 mln zł na dzień 31 grudnia 2016 roku. Z wyjątkiem sprzedaży, gdzie wśród kontrahentów występuje również Elektrownia Ostrołęka SA (sprzedaż w wysokości 1 mln zł oraz wskazana powyżej sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych), wszystkie pozostałe transakcje zrealizowane były z Polską Grupą Górniczą Sp. z o.o.

18.3. Transakcje z udziałem członków Zarządu jednostki dominującej

W okresie sprawozdawczym jednostka dominująca nie zawierała znaczących transakcji z członkami Zarządu.

18.4. Wynagrodzenie wypłacone lub należne kluczowej kadry kierowniczej oraz Radom Nadzorczym spółek Grupy

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 roku (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku (niebadane)
Zarząd jednostki dominującej	3	4
Rada Nadzorcza jednostki dominującej	<1	<1
Zarządy jednostek zależnych	21	24
Rady Nadzorcze jednostek zależnych	2	1
Pozostała kluczowa kadra kierownicza	16	13
RAZEM	42	42

19. Aktywa i zobowiązania warunkowe

19.1. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 30 września 2017 roku Grupa ujmuje zobowiązania warunkowe w kwocie 232 mln zł (255 mln zł na dzień 31 grudnia 2016 roku), w tym przede wszystkim tytuły dotyczące spraw spornych przeciwko spółkom Grupy ENERGA, dla których wygranie przez spółki jest prawdopodobne i na te sprawy nie jest tworzona rezerwa. Największą pozycję zobowiązań warunkowych stanowią sprawy sporne związane z infrastrukturą energetyczną spółki ENERGA-OPERATOR SA usadowioną na prywatnym gruncie. Grupa tworzy rezerwy na zgłoszone spory sądowe. W przypadku niepewności co do zasadności kwoty roszczenia lub tytułu prawnego do gruntu Grupa rozpoznaje zobowiązania warunkowe. Na dzień 30 września 2017 roku oszacowana wartość tych roszczeń wykazana jako zobowiązania warunkowe wynosi 190 mln zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2016 roku było 214 mln zł. Kwoty szacowane są przez prawników Grupy, którzy określają ryzyko powstania zobowiązania poniżej 50%.

19.2. Aktywa warunkowe

Na dzień kończący okres sprawozdawczy oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły istotne aktywa warunkowe.

20. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy

W dniu 11 maja 2017 Zarząd ENERGA SA roku podjął uchwałę o rezygnacji z udziału w transakcji nabycia polskich aktywów należących do EDF International SAS oraz EDF Investment II B.V. Decyzja była poparta pogłębionymi analizami, które wspierają ukierunkowanie inwestycji i przejęć Grupy ENERGA na projekty w większym stopniu tworzące synergię z jej aktualną bazą aktywów i obszarem kompetencyjnym, a także umożliwiające istotniejsze wzmocnienie bilansu Grupy oraz efektywności zarządzania aktywami.

21. Istotne zdarzenia, jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy.

Podpisy członków Zarządu ENERGA SA:

Daniel Obajtek
Prezes Zarządu

.....

Jacek Kościelniak
Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

.....

Grzegorz Ksepko
Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

.....

Alicja Klimiuk
Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych

.....

Podpis osób odpowiedzialnych za sporządzenie sprawozdania:

Sylwia Kobyłkiewicz
Dyrektor Departamentu Finansów

.....

Małgorzata Guzińska-Błońska
Kierownik Wydziału Sprawozdawczości Finansowej – Główny Księgowy

.....

Gdańsk, 7 listopada 2017 roku